

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Zbigniew Kapiński (przewodniczący)
SSN Antoni Bojańczyk (sprawozdawca)
SSN Marek Siwek

w sprawie **A. S.**,
skazanego z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu
narkomanii
po rozpoznaniu w dniu 22 maja 2024 r. w Izbie Karnej,
na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 5 k.p.k.),
kasacji wniesionej na niekorzyść skazanego przez Prokuratora Generalnego
od prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w Radziejowie
z dnia 4 kwietnia 2023 r., sygn. akt II K 69/23

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu w Radziejowie do ponownego rozpoznania.**

Antoni Bojańczyk Zbigniew Kapiński Marek Siwek

UZASADNIENIE

A. S. został oskarżony o to, że w dniu 13 lutego 2023 r. w miejscowości R.,
powiecie r., woj. [...] wbrew przepisom ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii

posiadał środek psychotropowy w postaci metamfetaminy w ilości 3,05 grama brutto, tj. o czyn z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Sąd Rejonowy w Radziejowie, wyrokiem z dnia 4 kwietnia 2023 r., sygn. akt II K 69/23, uznał A. S. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu aktem oskarżenia, wyczerpującego znamiona występkę z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i za jego popełnienie na podstawie ww. przepisu, po zastosowaniu art. 37a § 1 k.k., wymierzył mu karę grzywny w rozmiarze 150 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 zł (*pkt 1*), zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonej kary grzywny okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 13 lutego 2023 r. od godz. 18:50 do dnia 13 lutego 2023 r. do godz. 20:40 w ilości 1 dnia, przyjmując 1 dzień rzeczywistego pozbawienia wolności za równoważny 2 stawkom dziennym grzywny (art. 63 § 1 k.k.) (*pkt 2*), orzekł od oskarżonego na rzecz Stowarzyszenia, N., [...]W. nawiązkę na cele zapobiegania i zwalczania narkomanii w wysokości 500 zł (art. 70 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii) (*pkt 3*), orzekł też przepadek na rzecz Skarbu Państwa zabezpieczonych dowodów rzeczowych w postaci woreczka strunowego z zawartością metamfetaminy o wadze 2,70 grama brutto opisanego w wykazie dowodów rzeczowych nr I/474/23/N pod pozycją 1 przechowywanego w SSPiŚO WK KWP B.(art. 70 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii) (*pkt 4*), a także orzekł o kosztach sądowych (*pkt 5*) (k. 50 akt sprawy II K 69/23).

Orzeczenie to zostało ogłoszone na posiedzeniu wobec uwzględnienia dołączonego do aktu oskarżenia wniosku prokuratora o wydanie wyroku skazującego w trybie art. 335 § 2 k.p.k. (k. 39 akt sprawy II K 69/23) i uprawomocniło się w dniu 12 kwietnia 2023 r. (k. 50 i 51 akt sprawy II K 69/23) wobec niezaskarżenia go przez strony postępowania.

Od powyższego wyroku kasację na niekorzyść skazanego wniósł Prokurator Generalny.

Zaskarżył go w całości i zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 343 § 3, 6 i 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 2 k.p.k., polegające na uwzględnieniu złożonego wraz z aktem oskarżenia wadliwego wniosku prokuratora o skazanie oskarżonego A. S. na

posiedzeniu, bez uprzedniego uzależnienia uwzględnienia wniosku od dokonania w nim przez oskarżyciela publicznego stosownej zmiany, zaakceptowanej przez oskarżonego, pomimo to, że wniosek ten nie zawierał postulatu orzeczenia wobec oskarżonego środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 1.000 zł, co skutkowało rażącym naruszeniem przepisu prawa materialnego - art. 70 ust. 4a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939 t.j.) poprzez zaniechanie orzeczenia w wydanym na posiedzeniu wyroku wyżej wymienionego środka karnego, mimo iż rozstrzygnięcie to było obligatoryjne w sytuacji skazania sprawcy za występki z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

W konkluzji kasacji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Radziejowie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wniesiona na niekorzyść skazanego kasacja Prokuratora Generalnego okazała się oczywiście zasadna, w związku z czym mogła być w całości uwzględniona na posiedzeniu w oparciu o przepis art. 535 § 5 k.p.k.

W pełni podzielić należy stanowisko Prokuratora Generalnego, że w niniejszej sprawie doszło do rażącego naruszenia przepisów wskazanych w zarzucie kasacji, co z uwagi na charakter tych uchybień i ich następstwa - miało istotny wpływ na treść wyroku.

Słusznie w kasacji - jej autor - skonstatował, że naruszenia (uchybień) przepisów postępowania i prawa materialnego wynikały z przedwczesnego zaakceptowania przez sąd dołączonego do aktu oskarżenia wniosku prokuratora o wydanie na posiedzeniu wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionych z oskarżonym kar i innych środków przewidzianych za zarzucony występki. Sąd orzekający *in merito* nie dostrzegł bowiem, że we wniosku prokuratora zabrakło istotnego elementu, tj. postulatu zastosowania środka karnego o którym mowa w przepisie art. 70 ust. 4a ustawy i przeciwdziałaniu narkomanii i zaniechał wydania stosownego rozstrzygnięcia w tym zakresie, tj. orzeczenia o obligatoryjnym środku karnym.

Sąd pierwszej instancji, uznając A. S. za winnego popełnienia występku z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii zarzucanego mu aktem oskarżenia, podzielił proponowane przez prokuratora we wniosku rozstrzygnięcia, zgodne z treścią porozumienia, jakie w dniu 24 lutego 2023 r. oskarżyciel publiczny zawarł z A. S. (por. protokół przesłuchania podejrzanego k. 25-26 akt sprawy II K 69/23), pominął jednak treść dyspozycji przepisu art. 70 ust. 4a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. W myśl tego przy w razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w art. 53 ust. 1, 1a lub 2, art. 55 ust. 1, 2 lub 3, art. 56 ust. 1, 2 lub 3, art. 58 ust. 1 lub 2, art. 59 ust. 1, 2 lub 3, art. 61, art. 62 ust. 1 lub 2, art. 62b ust. 2, art. 63 ust. 1, 2 lub 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii) sąd orzeka świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 Kodeksu karnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 1 000 złotych, do wysokości 60 000 złotych. Przepis ten wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2023 r. (dodany przez art. 12 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r. poz. 1855)). Obowiązywał więc zarówno w dacie popełnienia przez A. S. zarzucanego mu czynu z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. w dniu 13 lutego 2023 r.), jak i w dacie wyrokowania przez Sąd Rejonowy w Radziejowie (tj. w dniu 4 kwietnia 2023 r.). Sąd pierwszej instancji zobowiązany był zatem równocześnie orzec wobec oskarżonego środek karny w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości od co najmniej 1.000 zł do 60.000 zł.

Akceptując wadliwy wniosek prokuratora o wydanie na posiedzeniu wyroku skazującego, sąd *meriti* nie sprostął obowiązkowi zastosowania środka karnego, o którym stanowi przepis art. 70 ust. 4a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, a którego orzeczenie — mając na względzie charakter czynu przypisanego oskarżonemu — było obligatoryjne. Czyn przypisany A. S., wyczerpujący znamiona występuku z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, zarzucony aktem oskarżenia, bez wątpienia należał do kategorii przestępstw objętych powyższą regulacją. Toteż orzeczenie wobec oskarżonego określonego w art. 70 ust. 4a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o

przeciwdziałaniu narkomanii środka karnego było w przedmiotowej sprawie obligatoryjne.

W tej sytuacji jako oczywisty jawi się wpływ stwierdzonych, opisanych powyżej, niewątpliwie rażących, naruszeń przez Sąd Rejonowy w Radziejowie prawa (procesowego i materialnego) na treść zaskarżonego wyroku. Doprowadziły one bowiem do niezasadnego uwzględnienia wadliwego wniosku prokuratora o skazanie A. S. bez przeprowadzenia rozprawy i wydania wyroku skazującego mimo, iż we wniosku tym zaniechano postulowania rozstrzygnięcia o środku karnym, którego orzeczenie było obligatoryjne.

Dostrzeżenie tych zaszłości skutkowało koniecznością uwzględnienia kasacji, a tym samym i uchylenia zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w Radziejowie z dnia 4 kwietnia 2023 r. i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania temuż sądowi, który winien dokonać ponownej, wnikliwej kontroli wnioski prokuratora o skazanie bez rozprawy, w szczególności mając w polu widzenia fakt, że ustawa wymaga w niniejszym układzie procesowym obligatoryjnego orzeczenia środka karnego w granicach przewidzianych treścią art. 70 ust. 4a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Zaistniałe uchybienia obciążają wyrok Sądu Rejonowego, co wynika – jak trafnie wskazuje autor kasacji – ze specyfiki postępowania wszczętego w trybie konsensualnym, w którym jedynie zgodna wola stron, będąca efektem dokonania określonych ustaleń co do charakteru represji karnej, może zdecydować o wymiarze kary i środków karnych. Brak jest podstaw dla dokonania oceny czy strony postępowania, w przypadku zobowiązania ich do zmiany stanowiska w trybie art. 343 § 3 k.p.k., zmodyfikowałyby odpowiednio swoją propozycję, czy raczej skłonne byłyby do zaprezentowania rozbieżnych stanowisk, co prowadziłoby do konieczności zrezygnowania z rozstrzygnięcia sprawy w trybie konsensualnym i wymagałoby przeprowadzenia rozprawy. Dlatego za zasadne należało uznać skierowanie nadzwyczajnego środka odwoławczego przeciwko całemu wyrokowi sądu *meriti*.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak wyroku.

Antoni Bojańczyk

Zbigniew Kapiński

Marek Siwek

[PGW]

[ms]